

اصالت یلدا زیر چکمه‌های مدرنیته

قرار بود طولانی‌ترین شب سال، اعضای فامیل را در خانه‌ی بزرگترها جمع کند و انقلاب زمستانی بهانه‌ای برای آشتی، دوستی و مهر ورزیدن باشد...

ایسنا/آذربایجان شرقی قرار بود طولانی‌ترین شب سال، اعضای فامیل را در خانه‌ی بزرگترها جمع کند و انقلاب زمستانی بهانه‌ای برای آشتی، دوستی و مهر ورزیدن باشد، شبی که گفته می‌شود از زمان داریوش اول وارد تقویم ایرانیان شد، اما خوب شد که داریوش نیست تا ببیند چه بر سر اصالت یلدا آمده است.

شب یلدا واژه‌ای نوستالژیک برای نسل‌های گذشته است که شاید نسل امروز، مثل آن را کم‌تر تجربه کرده باشند، گرمای کرسی، سوز سرما، برف سنگین، بوی پوست پرتقال روی بخاری که همگی مقدمات یک شب خوشمزه و اصیل ایرانی را فراهم می‌آوردند تا طولانی‌ترین شب سال با اصالت و ایرانی و به امید طلوع روزهای روشن و غلبه‌ی روشنایی بر تاریکی، بدرقه شود.

اصالت یلدا زیر چکمه‌های مدرنیته

اگر شب چله را یادآور اصالت یک مناسبت ایرانی و یکی از معدود مناسبت‌های شاد در تقویم ایران بدانیم، امروزه دیگر رنگ و بوی گذشته را نداشته و به لطف ترویج کنندگان مصرف‌گرایی به چنان تشریفاتی آراسته شده است که خبری از فلسفه اصلی آن نیست و اغلب مردم دغدغه‌ای جز عکاسی از سفره‌ی یلدا و خرید نمادهای یلدایی ندارند، تشریفاتی شدن یلدا تا جایی پیشرفته است که در ویتترین مغازه‌ها، مرتبط یا غیر مرتبط با آن رشته‌ی شغلی، جا برای سوزن انداختن نیست و تا چشم کار می‌کند، انار است و تزئینات نمادینی که خبر از سود کلان و مصرفی شدن یلدا به عنوان یک کالا می‌دهد.

هر چند امروزه با غالب شدن فضای مجازی نمی‌توان انتظار داشت سنت‌های قدیمی درست مانند گذشته برگزار شوند، اما مصرفی شدن یک مناسبت اصیل هم چیزی جز تشریفات و تحمیل هزینه‌های اضافی ندارد، بطوریکه برآوردها نشان می‌دهد برای ثبت چند فریم عکس و چیدن یک سفره یلدایی پر زرق و برق به چیزی حدود دو میلیون تومان نیاز داریم؛ تل‌سر یلدایی مزین به انار و پر، لباس‌های مناسبتی، ترجیحاً سبز، قرمز و سفید، شکلک‌های نمادین انار و دانه‌های برف و هر چیزی که قابلیت تبدیل به انار و هندوانه را داشته باشد، مقدمات برپایی یک یلدای شاهانه و لاکچری را فراهم می‌آورد، اگر شخصی بضاعت چیدن سفره یا تزئین میز با سماور ذغالی و میوه‌های خارجی را داشته باشد هم که حق مطلب ادا شده و میز یلدای شما برنده یلدا شایسته‌ی سال می‌شود.

اصالت یلدا زیر چکمه‌های مدرنیته

در این میان، برخی افرادی هم هستند که بابا نوتل را هم بر سر سفره و میز یلدایشان دعوت می‌کنند و به نظر می‌رسد تنها مهمان غایب یلدا، ننه سرما و عمو نوروز باشند؛ ویتترین مغازه‌ها هم بیش از سایر عناصر مخاطب و مشتریان را سردرگم می‌کنند؛ چرا که یک طرف بابا نوتل در حال لیخن زدن به مردم است و یک طرف انار و هندوانه به کج سلیفگی بشر و سردرگمی او در استقبال از اعیاد و مناسبت‌ها نیشخند می‌زنند؛ به طوریکه یکی از صفحات منتسب به هنرمندان نیز در صفحه شخصی‌شان با طعنه‌ای طنزآلود به بحران هویتی که کریسمس و یلدا ایجاد کرده، واکنش نشان داده و از حال و هوای شهر به نام جمع‌اضداد، یاد کرده است.

گرانی، اما درد درمان‌ناپذیری است که هر سال، روسفیدتر از سال گذشته کمر ارزانی و قیمت‌های منصفانه را شکسته و باعث می‌شود تا سرپرستان خانوار باز هم شرمندگی‌شان شوند، اما رو آوردن به تشریفات، همخوانی زیادی با ناله‌ها و گلایه‌ها از گرانی نداشته و تمامی افرادی که یلدایشان را با طعم مدرنیته برگزار می‌کنند، لزوماً از ما بهتران نیستند و مصرف‌گرایی تقریباً به تمامی لایه‌ها و قشرهای جامعه نفوذ کرده، این در حالی است که برخی افراد که تعدادشان کم هم نیست، حسرت یک مشت آجیل و یک عدد میوه را دارند و قبول این ادعا شاید برای بسیاری دور از تصور باشد، این مورد هم دور از چشم مخاطبان آگاه و جمع‌گرا نمانده و تعدادی از هنرمندان هم در صفحات شخصیشان با انتشار پست و استوری از مردم خواسته‌اند تا تصاویر سفره‌های یلدایشان را منتشر نکنند.

به گزارش ایسنا، صرف نظر از اینکه مصرف‌گرایی و ایجاد چاله‌های سیاه طبقاتی و اینکه دلخوشی‌های یک شب‌ی خیلی‌ها، حسرت سالانه‌ی بسیاری است، بیایید از تشریفاتی کردن یلدا و استفاده از تم سبز و قرمز که گاهی باعث اوور دوز کردن بیننده

می&lr؛شود، اجتناب کرده و یلدای امسال را با اکتفا به آهنگ «آخ تو شب یلدای منی» سحر کنیم.